

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116010024
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4116010024.1

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Alexandrou Osadskou a prísediacich Ing. Dominikom Greguškom a Ing. Štefanom Mirgom, na verejnom zasadnutí konanom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o návrhu odsúdenej I. W. na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v Nitre dňa 07.03.2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona sa návrh odsúdenej I. W., T.. XX.XX.XXXX D. T. F., U. H. S. T. Ž., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Nitra - Chrenová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky so zradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/120/2011, zo dňa 26.02.2015, právoplatný v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/65/2015, zo dňa 30.07.2015, pre pokračovací zločin vydierania spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 189 odsek 1 Trestného zákona, z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 12.01.2016 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdenej I. W. (ďalej iba „odsúdená“) o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/120/2011 na 4 (štyri) roky, ktorú odôvodnila tým, že dňa 04.01.2016 splnila podmienky na podmiennečné prepustenie, preto využíva túto možnosť a podáva si žiadosť o podmiennečné prepustenie. Počas výkonu trestu sa snažila správať tak, aby preukázala svoje polepšenie. V budúcnosti chce viesť riadny život a žiadala o umožnenie toho, aby mohla ďalším správaním počas skúšobnej doby, ktorú jej určí súd v prípade podmiennečného prepustenia, preukázať trvalé polepšenie a vedenie riadneho života.

Súd požiadal Okresný súd Nové Zámky o pripojenie trestného spisu sp. zn. 2T/120/2011, avšak do konania termínu verejného zasadnutia, t.j. do 07.03.2016 nebol súdu doručený predmetný trestný spis, len právoplatné rozhodnutia vo veci samej a vzhľadom na zachovanie zákonnej lehoty v zmysle § 415 odsek 3 Trestného poriadku, súd rozhodol o žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody i bez vyžiadaného trestného spisu.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.03.2016 vykonal dokazovanie výsluchom odsúdenej, čítaním listinných dôkazov, a to najmä žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (č. l. 1), hodnotenia na odsúdenú z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (č. l. 5-7), aktuálneho odpisu z registra trestov (č. l. 10-11), rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/120/2011 (č. l. 13-17), uznesenia Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/65/2015 (č. l. 18-19), uznesenia Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3Nt/24/2013 (č.l. 20-22), uznesenia Krajského súdu v Nitre (č.l. 23-28) a podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/49/2011.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že v prípade prepustenia bude bývať so svojimi deťmi, bude si hľadať prácu. Pred nástupom do výkonu trestu bola nezamestnaná, nikdy nepracovala, ale teraz už pracovať bude so svojimi deťmi na verejnoprospešných prácach. Poberala sociálne dávky, resp. bola na rodičovskej dovolenke. Má štyri veľké deti, je už babkou.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, zo dňa 12.02.2016 vyplynulo, že odsúdená bola dodaná do ÚVV a ÚVTOS Nitra dňa 30.07.2015, kde jej správanie bolo v súlade s ústavným poriadkom. Do ÚVTOS Nitra - Chrenová bola umiestnená dňa 18.08.2015, kde jej adaptácia prebehla bez problémov a jej správanie možno hodnotiť kladne. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa si postupne osvojila a dodržiava ho. Povinnosti sa snaží plniť, výrazné nedostatky neboli zaznamenané. Vystupovanie k príslušníkom je na požadovanej úrovni. V kolektíve spoluodsúdených žien sa prejavuje nekonfliktne, agresívne tendencie sa nevyskytujú. Disciplinárne riešená počas výkonu trestu odňatia slobody nebola. Jej postoj k trestnej činnosti je nekritický, avšak ide o osobu, ktorá nevie dostatočne posúdiť objektívne realitu. Resocializačná prognóza u odsúdenej sa javí ako nepriaznivá, riziko sociálneho zlyhania je vo vysokom stupni. Odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a ústav ju odporučil podmienené prepustiť s dohľadom.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písmeno b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 25.11.2015 splnila formálne podmienky na jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (doposiaľ vykonala viac než dve tretiny jej uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody za pokračovací zločin vydierania), avšak nespĺnila podmienky materiálne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmienenom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmienené prepustenie, a to najmä pre sklon k páchaniu trestných činov, vysoké riziko recidívy, slabé sociálne zázemie, nepriaznivú resocializačnú prognózu, nezamestnanosť a z toho vyplývajúce nedostatočné príjmy, preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno b), odsek 2 Trestného zákona a § 68 odsek 5 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal dve tretiny z uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Výkon dvoch tretín uloženého trestu a pozitívne hodnotenie správania odsúdenej a plnenia jej povinností vo výkone trestu nepostačuje preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jej podmienené prepustenie. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú

prácu vo výkone trestu bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený, po podmienenom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmienené prepustenie odsúdenej, t. j. pre záver, že odsúdená plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázala nielen polepšenie, ale že možno od nej aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia odsúdenej riaditeľkou ÚVTOS Nitra - Chrenová možno konštatovať, že odsúdená počas výkonu trestu odňatia slobody nebola disciplinárne odmenená, avšak nebola ani disciplinárne potrestaná. Z hodnotenia síce vyplynulo, že odsúdená v podmienkach výkonu trestu a pod dohľadom je schopná plniť stanovené povinnosti a svojím správaním preukazovať snahu po náprave a polepšenie, že jej správanie možno hodnotiť ako kladné a nekonfliktné. Súčasne však z hodnotenia vyplynul aj záver, že odsúdená iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmienené prepustenie, jej resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá, riziko sociálneho zlyhania je vo vysokom stupni, jej postoj k trestnej činnosti je nekritický.

Podstatne odlišný a pritom negatívny charakter má pritom predovšetkým správanie a konanie odsúdenej na slobode. Z obsahu spisu bolo totiž zrejmé, že odsúdená bola opakovane súdená, celkovo bola odsúdená štyrikrát, z toho trikrát bola odsúdená na podmienené tresty odňatia slobody. Je teda osobou so sklonom k páchaniu trestných činov a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužila, keďže predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u nej zákonom predpokladaný účel, jej správanie práve na slobode je negatívne a jej resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto výrazne nepriaznivá. Povaha týchto odsúdeným spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdenú ako osobu so sklonom k páchaniu trestných činov tvoria u nej také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jej recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdenej, aj napriek v celku pozitívnemu hodnoteniu jej správania, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jej nápravy, že by sa zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych sociálnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestného činu, za ktorý jej bol uložený teraz vykonávaný trest a nemožno preto dôvodne predpokladať, že povedie aj na slobode riadny život. Obavu z recidívy a vysoké riziko sociálneho zlyhania posilnila aj skutočnosť prezentovaná samotnou odsúdenou, prameniaca nielen z jej slabého sociálneho zázemia, ale najmä a práve z toho, že odsúdená nikdy nebola zamestnaná a z toho vyplývajúce nedostatočné príjmy, ktoré ju vedú k páchaniu trestnej činnosti.

Z uvádzaných dôvodov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdenej o jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 dní odo _____ dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na _____ Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.